

10 december -2005

Kislev 9 –5766

Parasjat: Va Jetze

Tora: Gen.28:10-32:3

Haftara: Hosea 12:13-14:9

TORA-LEZING 1

Genesis (Beresjit) 28:10-22

*10 Jakob verliet dus Berseba en ging op weg naar Charan. 11 Op zijn tocht kwam hij bij **een plaats** waar hij bleef overnachten omdat de zon al was ondergegaan. **Hij pakte een van de stenen** die daar lagen, legde die onder zijn hoofd en ging op die plaats liggen slapen. 12 Toen kreeg hij een droom. Hij zag een ladder die op de aarde stond en helemaal tot de hemel reikte, en daarlangs zag hij Gods engelen omhoog gaan en afdalen. 13 Ook zag hij de HEER bij zich staan, die zei: 'Ik ben de HEER, de God van je voorvader **Abraham en de God van Isaak**. Het land waarop je nu ligt te slapen zal ik aan jou en je nakomelingen geven. 14 Je zult zoveel nakomelingen krijgen als er stof op de aarde is; je gebied zal zich uitbreiden naar het westen en het oosten, naar het noorden en het zuiden. Alle volken op aarde zullen*

wensen zo gezegend te worden als jij en je nakomelingen. 15 Ikzelf sta je ter zijde, ik zal je overal beschermen, waar je ook heen gaat, en ik zal je naar dit land terugbrengen; ik zal je niet alleen laten tot ik gedaan heb wat ik je heb beloofd.'

16 Toen werd Jakob wakker. 'Dit is zeker,' zei hij, 'op deze plaats is de HEER aanwezig. Dat besepte ik niet.' 17 Eerbied vervulde hem. '**Wat een ontzagwekkende plaats is dit,**' zei hij, 'dit is niets anders dan het huis van God, dit moet de poort van de hemel zijn!' 18 De volgende morgen vroeg zette Jakob de steen die hij als hoofdsteun had gebruikt rechtop, en wijdde hem door er olie over uit te gieten. 19 Hij gaf die plaats de naam Betel; vroeger heette het daar Luz. 20 Daarna legde hij een gelofte af: 'Als God mij ter zijde staat en mij op deze reis beschermt, als hij mij brood te eten geeft en kleren aan mijn lichaam, 21 en als ik veilig terugkom bij mijn verwanten, dan zal de HEER mijn God zijn. 22 Deze steen die ik gewijd heb, zal dan een huis van God worden – en ik beloof dat ik u dan een tiende deel zal afstaan van alles wat u mij geeft.'

TORA-LEZING 2

Genesis (Beresjit) 29:1-14

1 Jakob vervolgde zijn reis naar het land waar de volken van het oosten wonen. 2 Op een dag zag hij ergens in het open veld een put waar drie kudden schapen omheen lagen; de dieren kregen altijd uit die put te drinken. **Over de opening van de put lag een grote steen.** 3 Als alle kudden daar bijeen waren

gedreven, werd de steen van de opening gerold en kreeg het vee te drinken. Daarna werd de steen op de put teruggelegd. 4 Jakob vroeg de herders: 'Waar komen jullie vandaan, vrienden?' 'Uit Charan,' antwoordden ze. 5 'Kennen jullie dan misschien Laban, de kleinzoon van Nachor?' 'Jazeker,' zeiden ze. 6 'Hoe maakt hij het?' vroeg hij. 'Goed,' antwoordden ze. 'Kijk, daar komt zijn dochter Rachel juist aan met de schapen.' 7 'Maar het is nog volop dag,' zei Jakob, 'het is toch nog geen tijd om het vee bijeen te drijven? Jullie kunnen de dieren toch te drinken geven en ze daarna weer laten grazen?' 8 'Nee,' zeiden ze, 'dat kan niet. Pas als alle kudde bijeen zijn gedreven, rollen we de steen van de put en geven we het vee te drinken.'

9 Terwijl hij nog met hen stond te praten, kwam Rachel eraan met de schapen van haar vader; zij was herderin. 10 Zodra Jakob Rachel zag, de dochter van zijn moeders broer Laban, met Labans vee, liep hij naar de put, rolde **de steen** van de opening en gaf de dieren van zijn oom te drinken. 11 Daarna kuste hij Rachel, terwijl hij zijn tranen de vrije loop liet. 12 Zodra hij Rachel had verteld dat hij familie van haar vader was, een zoon van Rebekka, rende ze naar haar vader en vertelde het hem.

13 Nauwelijks had Laban het nieuws over Jakob, de zoon van zijn zuster, gehoord of hij snelde hem tegemoet, omhelsde hem, kuste hem hartelijk en nam hem mee naar zijn huis. Daar vertelde Jakob zijn hele geschiedenis aan Laban. 14 'Het is duidelijk,' zei Laban, 'dat je familie van me bent!'

TORA-LEZING 3

Genesis (Beresjit) 29:14-35

Jakob was een volle maand bij Laban in huis 15 toen deze tegen hem zei: 'Het is niet nodig dat je voor niets voor mij werkt, alleen omdat je familie van me bent. Zeg me maar wat je loon moet zijn.' 16 Nu had Laban twee dochters; de oudste heette Lea, de jongste Rachel. 17 Lea's ogen hadden geen glans, maar Rachel was mooi en aantrekkelijk. 18 Jakob was verliefd op Rachel, daarom zei hij tegen Laban: 'Ik zal zeven jaar voor u werken om Rachel, uw jongste dochter.' 19 Laban antwoordde: 'Ik kan haar beter aan jou geven dan aan een ander. Je kunt dus blijven.' 20 Zo werkte Jakob zeven jaar om Rachel, maar voor zijn gevoel waren het maar een paar dagen, zoveel hield hij van haar.

21 Toen zei Jakob tegen Laban: 'De termijn is om. Geef me nu mijn vrouw, ik wil met haar slapen.' 22 Laban nodigde alle inwoners van de stad uit en gaf een feest. 23 Toen de avond was gevallen bracht hij zijn dochter Lea bij Jakob, en Jakob sliep met haar. 24 Ook gaf Laban haar een van zijn slavinnen mee, Zilpa. 25 's Morgens ontdekte Jakob dat het Lea was met wie hij had geslapen. 'Hoe hebt u mij dit kunnen aandoen!' wierp hij Laban voor. 'Ik heb toch om Rachel bij u gewerkt? Waarom hebt u me zo bedrogen!' 26 Laban antwoordde: 'Het is hier niet de gewoonte om de jongste voor de oudste uit te huwelijken. 27 Wacht daarom tot de bruiloftsweek met de een voorbij is, dan krijg je ook de ander, op voorwaarde dat je nog eens

zeven jaar voor me werkt.' 28 Jakob stemde toe en wachtte tot de week om was; daarna gaf Laban hem zijn dochter Rachel tot vrouw. 29 Ook gaf Laban haar een van zijn slavinnen mee, Bilha. 30 Toen sliep Jakob ook met Rachel, en van Rachel hield hij echt, meer dan van Lea. En hij werkte nog eens zeven jaar bij Laban.

31 Toen de HEER zag dat Jakob minder van Lea hield, opende hij haar moederschoot, terwijl Rachel kinderloos bleef. 32 Lea werd zwanger en bracht een zoon ter wereld, die ze Ruben noemde, 'want,' zei ze, 'de HEER heeft gezien wat ik te verduren heb. Nu zal mijn man van mij houden.' 33 Ze werd opnieuw zwanger en bracht nog een zoon ter wereld. 'De HEER heeft gehoord hoe weinig mijn man van me houdt; daarom heeft hij mij er nog een zoon bij gegeven,' zei ze, en ze noemde hem Simeon. 34 En weer werd ze zwanger en bracht ze een zoon ter wereld. 'Nu ik hem drie zonen heb gebaard, zal mijn man zich eindelijk aan mij hechten,' zei ze. Daarom werd hij Levi genoemd. 35 En nog een keer werd ze zwanger en bracht ze een zoon ter wereld. 'Nu zal ik de HEER loven!' riep ze uit, en ze noemde hem Juda. Hierna kreeg ze geen kinderen meer.

' Va Jetze' heet deze parasja, dit gedeelte.

' Va Jetze' zijn de eerste twee woorden uit dit gedeelte en ze betekenen: '**en vertrok**'.

Na de geschiedenis waarin Jacob op slinkse wijze de

zegen steelt van zijn broer Ezau **vertrekt** Jacob om zijn familie in Berseba te verlaten.

Wij noemen die plaats Berseba, maar eigenlijk zijn het twee woorden: 'Be'eer Sj`eva'. 'Be'eer' betekent put of bron en 'Sj`eva' komt van zeven, denk aan sjabbat, maar ook aan een eed. Bij een eed herhaalde men de belofte zeven maal.

Jacob verliet dus de bron van de eed. Waar de belofte zeven maal geklonken heeft. Hij verliet zijn vaders tenten en ging op pad. De wijde wereld in. De woestijn in. Maar welke belofte had hier geklonken? Berseba is de meest zuidelijke stad van het land, nog onder de dode zee. In Gen. 21:31 lezen we dat Abraham daar een eed zwoer met Abimelech.

" Omdat zij daar een eed zwoeren heet die plaats Berseba."

Jacob verlaat deze plaats. Hij verlaat de bron van zeven, of met andere woorden de bron van de eed. Het was de eed van zijn vader. Op zo'n eed kun je niet teren van generatie op generatie. Iedere generatie moet zijn eigen eden sluiten. Iedere generatie heeft haar eigen bronnen.

Ieder mens zal zijn eigen eden moeten sluiten. Ieder mens zal zijn eigen beslissingen moeten nemen, zijn eigen verantwoordingen moeten nemen. Het verwijt van kerkgangers aan broeders en zusters die zich volwassen laten dopen is vaak: Hebben wij het dan verkeerd gedaan en al onze voorouders dan? Ze vergeten dan dat dit ook gezegd werd tegen Luther, Calvijn, Swingli en vele anderen die de traditie doorbraken.

En ook wanneer iemand Gods Sjabbat gaat vieren volgt weer de vraag: hebben wij het dan verkeerd gedaan? En al die kerkmensen dan? Jacob moet zijn eigen

verbond sluiten!

En zo verlaat Jacob de veilige bron van zijn vader. Hij verlaat zijn beschermende omgeving en gaat op pad.

Va Jetze – en vertrok! Is het verstandig om in geestelijk opzicht de bron te verlaten?...

In boeken als de Psalmen worden iets als een bron ook geestelijk ingevuld. In Psalm 36:10 lezen we over God zelf:

"bij u is de bron van het leven"

Laten we er even op doordenken. Ik wil even een standpunt bepalen om daarna weer verder te gaan. Ik ga er van uit dat alle water van God is. Ja toch! Alle water is in oorsprong levend water, maar er bestaat ook vervuild water, dat is water dat niet meer is zoals het door God geschapen is. Dus je kunt een goede bron met levend water verlaten om een andere goede bron met levend water te zoeken. Dat is wat ik geloof en herken het in de parasja van vanmorgen. Jacob verlaat de bron van zijn vader om een andere bron te zoeken. Dat kan niet anders want in de woestijn heb je vroeg of laat weer een bron nodig. Ik ga even verder met een geestelijke verklaring hiervan.

Mijn ouders verlieten in de jaren zestig de bron van de Nederlands Hervormde kerk. Hun ouders en ook zijzelf hadden daar jaren lang hun water geput. De bron droogde uit voor hen en ze gingen op zoek. Je kunt ook zeggen God liet het hen merken. Ze kwamen bij een

nieuwe bron ` de charismatische beweging', Pinksteren. Ze laafden zich aan al het goede. Hier en daar was ook wel eens wat bitterheid, maar ze waren er op vooruit gegaan. Hun relatie met de Heer werd sterker. Ik groeide op bij deze bron. In het begin van de jaren 90 verlieten Waldra en ik de bron van onze ouders en we kwamen bij een nieuwe bron, waar ons geloof erg verdiept werd. Kerken zijn vaak als bronnen, vastgelegd in de aarde en de tijd. Iemand heeft een bron opengelegd en men blijft er wat krampachtig hangen bij alle op schrift getelde dogma's.

Kerken zouden gemeenschappen moeten zijn die voortdurend op zoek naar betere bronnen. Als gemeente moeten we zijn als een groep pelgrims met het grote verlangen om dichterbij de Heer te zijn, dichterbij zijn wil. Een gemeenschap van zoekers. Mensen van de Weg. Van Jacob kunnen we leren dat je verder moet durven gaan. Jacob gaat in ieder geval op pad en dan staat daar zo heel opvallend in Gen.28:11

*“Op zijn tocht kwam hij bij **een plaats**”*

Ja, zult u zeggen dat is een open deur. Wanneer je op weg gaat kom je bij een plaats. Dat klinkt wel logisch. In het hebreuws is dit echter veel interessanter. Er staat dan veel meer. Waar bij ons staat 'een plaats' staat in het hebreuws

‘ba makom’ [mvqm b]

Wat herkent u daarin? Daar herkennen we het woord Mokum in. Mokum is Amsterdam. Waarom heet Amsterdam Mokum? Mokum is bargoens voor stad. Het komt uit het Jiddisch, het heeft dus een hebreeuwse achtergrond. Amsterdammers noemen hun stad Mokum.

Het hebreeuwse ‘Makom’ wijst op een plaats waar iets staat, waar iets is opgericht. ‘Makom’ is afgeleid van het werkwoord [mvq] koem en dat betekent opstaan. In Gen.28:17 lezen we dat wanneer Jacob zijn droom met de ladder tot in de hemel gehad heeft, dat hij dan zegt:

“Wat een ontzagwekkende plaats is dit.”

“Mah nora ha-makom ha-zeh”

Hzh mvqmh arvn hm

‘Ha makom’ dat betekent niet ‘een plaats’ in de trant van zomaar een plaats, maar ‘**de plaats**’, een speciale plaats dus.

Jacob ging dan ook niet zomaar ergens slapen met zijn

hoofd op een steen. Nee, hij ging op **DE** plaats slapen, op de speciale plaats, welke hij later in vers 17 '**een ontzagwekkende plaats**' noemt. We komen dit ha makom veel tegen in Genesis. In Genesis 13:14 lezen we:

*" Nadat Lot was weggegaan, zei de HEER tegen Abram: 'Kijk eens goed om je heen, kijk vanaf **de plaats** waar je nu staat naar het noorden, het zuiden, het oosten en het westen. 15 Al het land dat je ziet geef ik aan jou en je nakomelingen, voor altijd."*

In Genesis 22:4, waar Abraham Isaäk op het altaar zal binden lezen we:

*"Op de derde dag zag Abraham **die plaats** in de verte liggen."*

Welke plaats is dat dan? Dit is de berg Moria; ha makom!

<!--[if !supportLists]-->• <!--[endif]-->De plaats, ha makom is plek waarvandaan de HERE Abraham het land toonde met een belofte.

<!--[if !supportLists]-->• <!--[endif]-->Ha Makom is de plaats waar Isaäk geofferd zou worden en waar Jesjoea zich openbaarde aan Abraham.

• Ha Makom is de plaats waar Jacob zijn droom en belofte ontving.

En deze plaats noemde hij 'Bethel' [la tyb] huis van God, of met andere woorden 'de tempel'. Hij noemt deze plaats eigenlijk de tempel, de plaat swaar God woont. Deze plaats wordt verder veel genoemd in Deuteronomium 12: 5,11,14,18 waar het gaat over de plaats van de tempel. Overal de bekende benaming 'ha makom'. Ik kan nog even verder gaan naar het laatste boek uit onze Bijbel Openbaring 21:9,10 daar lezen we dat God de bruid wil laten zien, de vrouw van het lam en wat zien we dan? De stad Jeruzalem. En wat is de essentie van de stad Jeruzalem? De tempel. Ha Makom!

'Deze plaats' is de bruid. De plaats waar God samen wil komen met de bruid. De plaats waar eenheid is! En Jacob slaapt op deze bijzondere plek!

In Genesis 28:11 lees ik:

“Hij pakte een van de stenen”

Het lag er bezaaid met stenen, zoals overal in Israël en een geschikte steen gebruikt hij als kussen. Eigenlijk wel heel raar.

Hebt u ooit op een steen geslapen? Zou u daar voor kiezen?

Ik heb eens even gezocht of men in andere lande stenen of harde voorwerpen gebruikt als kussen.

POWER POINT PRESENTATIE

• Een Afrikaans kussen

• Ethiopische kussens

• Een Japans kussen

• Een chinees kussen

• Een stenen kussen uit het ijzeren tijdperk

En dan krijgt Jacob zijn droom op die steen. Hij ziet een ladder een ‘soelaam’ [olc] Dit woord komt maar één

maal voor in de Bijbel, alleen hier. Soelaam betekent trap, of ladder, iets waarlangs je omhoog gaat. De aarde is op deze plaats met de hemel verbonden! Dat is bijzonder! Op de plaats waar God Abraham zijn land laat zien. Op de plaats waar Abraham in gehoorzaamheid Isaäk bindt en waar Jesjoea zich aan hem openbaart. Op de plaats waar Jacob ligt te slapen op een steen, daar is de aarde met de hemel verbonden. Daar staat Jesjoea! En wat ziet Jacob verder? Hij ziet boodschappers van God omhoog gaan en afdalen. Dit gebeurt op de plaats, op ha makom, op de plaats van de tempel. En let nu eens op wat Jesjoea over zichzelf zegt tegen Nathan in Johannes 1:52 ?

" jullie zullen de hemel geopend zien, en de engelen van God zien omhooggaan en neerdalen naar de Mensenzoon."

Jesjoea is zelf de tempel van God. Hij is de weg de waarheid en het leven. Hij is de weg, de ladder, de trap, de brug naar God. Dit is wat Jacob ziet die nacht. Op deze plaats waar Jesjoea zich openbaarde aan zijn grootvader Abraham, openbaart Hij zich nu aan Jacob. En dan, dan ziet Jacob JAHWEH zelf boven aan de ladder staan. En de HERE zegt:

'Ik ben de HEER, de God van je voorvader Abraham en de God van Isaak. Het land waarop je nu ligt te slapen zal ik aan jou en je nakomelingen geven. 14 Je

*zult zoveel **nakomelingen** krijgen als er **stof** op de aarde is; je gebied zal zich uitbreiden naar het westen en het oosten, naar het noorden en het zuiden. Alle volken op aarde zullen wensen zo gezegend te worden als jij en je nakomelingen. 15 Ikzelf sta je ter zijde, ik zal je overal beschermen, waar je ook heen gaat, en ik zal je naar dit land terugbrengen; ik zal je niet alleen laten tot ik gedaan heb wat ik je heb beloofd.'*

Wat was het doel van de aartsvaders Abraham, Isaäk en Jacob? Het doel van hun leven was onderwijs aan de volkeren over de NAAM, over HaSjem, over JAWEH!

Let maar op wat er staat in Genesis 18:19

*18 Uit Abraham zal immers een groot en machtig volk voortkomen, en alle volken op aarde zullen wensen zo gezegend te worden als hij. 19 **Want** ik heb hem uitgekozen, **hij moet zijn zonen en zijn verdere nakomelingen voorhouden de weg te volgen die ik wijs, door rechtvaardig en goed te handelen.***

Begrijpt u de kloe? Er zal een groot en machtig volk voortkomen uit Abraham. De reactie van de volken zal zijn dat ze gezegend willen worden zoals dit volk. En dan volgt de manier waarop dit gebeurt: Abraham als

leraar voor zijn nakomelingen en omdat de volkeren wensen te worden zoals zij is Abraham ook de leraar van deze volkeren. Dit is de zegen van Abraham en Abraham geeft deze zegen door aan Isaäk en Isaäk geeft hem door aan Jacob. Letterlijk staat er zelfs in Gen 28:4 dat Isaäk de zegen van Abraham toewenst aan Jacob.

Op dezelfde plaats als Abraham krijgt Jacob, de kleinzoon van Abraham dezelfde belofte Genesis 22:16

*'Ik zweer bij mijzelf – spreekt de HEER: Omdat je dit hebt gedaan, omdat je mij je zoon, je enige, niet hebt onthouden, 17 zal ik je rijkelijk zegenen en je zoveel **nakomelingen** geven als er **sterren** aan de hemel zijn en **zandkorrels** op het strand langs de zee, en je nakomelingen zullen de steden van hun vijanden in bezit krijgen. 18 **En alle volken op aarde zullen wensen zo gezegend te worden als jouw nakomelingen.** Want jij hebt naar mij geluisterd.'*

Jacob is ontsteld. Wat een ontzagwekkende plaats is dit! Dit moet de poort van de hemel zijn! De 'sja'ar' [rîs] dat is poort, deur, opening, spleet. Dit is de opening naar de hemel. Hier is de ingang! Jacob ziet de ingang van de hemel. Zijn stenen kussen zet hij recht overeind als een teken. Hij zalft de steen met olie en noemt de plaats 'Betel' huis van God. En nu maken

we even een uitstapje naar de profeet Jesaja, waar deze opgerichte steen weer terugkomt.

Jesaja schrijft in hoofdstuk 8:14

*13 Alleen de HEER van de hemelse machten is heilig, voor hem zijn angst en ontzag op hun plaats. 14 Hij zal een **heiligdom** zijn(een huis van God dus!), maar ook **de steen** waaraan men zich stoot, **de rots** waarover de twee koningshuizen van Israël struikelen, de valstrik en het net waarin de inwoners van Jeruzalem verstrikt raken. 15 Velen zullen struikelen, ze komen ten val en worden vermorzeld, raken verstrikt en worden gevangen.*

Hij zal een heiligdom zijn, maar ook de steen! De steen is het heiligdom! En dan komt het bijzondere in vers 16:

16 Bewaar mijn getuigenis zorgvuldig, verzegel dit onderricht in mijn leerlingen.'

Jesjoea is de steen en het huis van God en juist daarover zal men struikelen. De Joden struikelen over hem omdat ze hem niet herkennen als hun eigen Messias. De christenen struikelen over Hem omdat ze Hem loskoppelen van zijn daden: het woord, het onderwijs, de wet van God. Dit getuigenis moet zorgvuldig bewaard worden. Tegen ons als christenen

zegt Jesjoea

*21 Niet iedereen die "Heer, Heer" tegen mij zegt, zal het koninkrijk van de hemel binnengaan, alleen wie handelt naar de wil van mijn hemelse Vader. 22 Op die dag zullen velen tegen mij zeggen: "Heer, Heer, hebben wij niet in uw naam geprofeteerd, hebben wij niet in uw naam demonen uitgedreven, en hebben wij niet vele wonderen verricht in uw naam?" 23 En dan zal ik hun rechtuit zeggen: "Ik heb jullie nooit gekend. Weg met jullie, **wetsverkrachters!**"*

Wat zijn wetsverkrachters in dit verband anders dan gelovigen die Gods wet minachten. In Openbaring komt dit weer terug in het sleutelvers openbaring 12:17

*17 De draak was woedend op de vrouw en ging weg om strijd te leveren met de rest van haar nageslacht, met allen die zich aan **Gods geboden** houden en bij het **getuigenis van Jezus** blijven.*

Gods geboden en het getuigenis van Jesjoea mogen nooit van elkaar losgekoppeld worden! Wie dat doet is een wetsverkrachter en Jesjoea kent hen niet zegt Hijzelf. En dan in Gen 29:1 lezen we:

“Jakob vervolgde zijn reis naar het land waar de volken van het oosten wonen.”

וַיִּשָׂא יַעֲקֹב , רַגְלָיו , וַיֵּלֶךְ ; אֶרֶץ , בְּנֵי-קְדֵם .

En hief - Jacob - zijn voeten - en ging – land/aarde - de zonen van het oosten

Er is ook een verklaring die dit gedeelte anders leest.

Deze verklaring is een beetje ingewikkeld, maar geeft aan dat Jacob naar de zonen van God gaat die tot materialisme vervallen zijn. Hij gaat er dan dus heen als leraar om hen terug te voeren tot de liefde van God.

De volken van het oosten kan ook vertaald worden als zonen van het oosten er staat namelijk 'ben kedem'

En oosten is de vertaling van het hebreeuwse woord 'kedem'.

[odq] Kedem betekent naast oosten ook voorhistorisch, vóór de Ene die er eerst was, de voorhistorische.

We kunnen dit dus ook begrijpen als: Jacob gaat naar de zonen van de voorhistorische, de Ha sjem, Hij gaat naar de zonen van God. En omdat hiervoor het woord erez staat wat land of aarde betekent

Jacob hief zijn voeten hij ging naar de zonen van de Ene Naam die in het aardse, het materialisme gevallen waren.

Hoe we dat vers ook moeten verklaren in ieder geval vertrekt Jacob weer uit Bethel. Hij laat het huis van God achter zich en komt aan bij een put, een bron. Eliëzer ontmoette Jacobs moeder Rebecca bij een put. Mozes ontmoette Zipporah bij een put En hier ontmoet Jacob zijn toekomstige vrouw Rachel, alweer bij een put. Ik weet niet of dit u bekend is, maar in de Bijbel staat de put voor de baarmoeder van de vrouw; voor de vrouw zelf dus. De Bijbel is een boek dat geen last heeft van Victoriaanse schaamtegevoelens. Het is een boek dat is ontstaan in een volk dat dicht bij de natuur stond en

daar gewoon over deed.

Leest u maar me in Spreuken 5:15

“ Drink water uit je eigen bekken, ga naar de stromen van je eigen bron. Je wilt toch niet dat ze de vrije loop krijgen en de pleinen overstromen? Ze zijn van jou, van jou alleen, laat niemand anders er van drinken. Moge je bron gezegend zijn, moge de geliefde van je jeugd je vreugde geven. Ze is zo lieflijk als een hinde, bekoorlijk als een ree. Ze laat je altijd van haar borsten drinken, je kunt eindeloos verzinken in haar liefde. Waarom, mijn zoon, zou je dan dwalen bij een lichtzinnige vrouw.....”

Het is ook opvallend is dat deze bron waar Jacob aankomt afgedekt is met een steen. Een 'eben gadol' een grote steen.

Zo groot dat je hem er eigenlijk niet alleen af kunt tillen.

Pas wanneer alle kudden bijeengedreven zijn en er dus voldoende sterke kerels bij elkaar zijn kan men gezamenlijk de steen er af halen. Een soort coöperatieve samenwerking.

Terwijl Jacob op de hoogte wordt gesteld over deze werkwijze, komt Rachel er aan met de kudde van haar vader. Ze hebben Jacob al verteld dat dit meisje Rachel, de dochter van Laban, is. Je zou zeggen het eerste wat hij doet is zijn nicht begroeten. Niets daarvan. Hij kijkt even om of ze hem wel ziet, stroopt z'n mouwen op, loopt naar de put en kijkt misschien nog wel even steels in haar richting en rolt die zware steen van de opening. Een steen waar anders vele

armen voor nodig zijn. Terwijl Rachel de laatste is die aankomt geeft hij haar schapen als eerste te drinken.

Zo van: dit doe ik voor jou. En dan loopt hij naar haar toe en kust haar onder tranen. Eigenlijk kan dat helemaal niet zo maar. Een vreemde man kan niet zo maar een vreemde vrouw kussen. Zeker niet in die cultuur, dat doe je niet. Dit kan alleen omdat hij haar neef is. Ze zijn verwant. Maar wist Rachel dat wel? Ik neem aan dat dit voor haar een vreemde gewaarwording was. De Bijbel leert ons dat hij pas na de kus vertelt dat ze familie zijn. Ze rent daarop naar haar vader en vertelt de gebeurtenis aan hem. En uiteindelijk zullen ze gaan trouwen. Wat is er nu zoal gebeurd? Jacob verliet de bron van zijn vader Isaäk. Jacob verliet zijn moeder. Jacob handelde hiermee naar de wetten van God. Gen.2:24

“Zo komt het dat een man zich losmaakt van zijn vader en zijn moeder en zich hecht aan zijn vrouw.”

Hij gaat dus op zoek naar een vrouw en op zijn zoektocht komt hij bij Betel: het huis van God en heeft daar een bijzondere ontmoeting. Voor hij een huwelijk aangaat geeft hij een belofte aan de HERE. We gaan weer even terug naar Gen.28:20

“Als God mij terzijde staat en mij op deze reis beschermt, als hij mij brood te eten geeft en kleren aan mijn lichaam, als ik veilig terugkom bij mijn verwanten, dan zal de HERE mijn God zijn. Deze steen die ik gewijd heb, zal dan een huis van God worden – en ik beloof u dat ik u dan een tiende deel zal afstaan van alles wat u mij geeft.”

Jacob was dus duidelijk op weg met een doel en hij was van plan om terug te keren naar zijn familie, naar de bron van zijn vader. De bron die zijn bron zou worden. En komt Jacob ook terug om van die steen een huis van God te maken? In Gen. 35 lezen we de opmerking:

God zei tegen Jacob: 'Ga naar Betel. Blijf daar en bouw er een altaar voor de God die daar aan jou verschenen is toen je op de vlucht was voor je broer Esau.'

En dan zien we dat het werkelijk een huis van God is: Jacob draagt al zijn mensen op de vreemde goden en hun ooringen weg te doen. Jacob begraaft het hele zootje onder een grote boom. Ze moeten zich reinigen, schone kleren aantrekken.

En Jacob bouwt daar bij die opgerichte steen een altaar.

Hij noemt de plaats niet gewoon Betel, maar 'El Betel' (Gen. 35:7). En daar bij El Betel krijgt hijzelf een nieuwe naam.

Jacob de hielelichter, zijn naam komt van het hebreeuwse woord 'aqab', dat opzwellen en bedriegen betekent (Gen.27:36). Zijn naam wordt veranderd in Israël en dat betekent: Heersen als God. Deze twee namen staan in feite lijnrecht tegenover elkaar. Jacob was een bedrieger die met slinkse streken zijn zaakjes voor elkaar kreeg. Door dit sluwe bedrog ontftuselde hij zijn broer de zegen. Opgeblazen als een ware macho

tilde hij de steen voor de ogen van Rachel van de put. Hij hield van imponeren. We komen dat principe veel vaker tegen in zijn leven. Lees maar eens hoe hij handelt als hij zijn broer Esau onder ogen moet komen. Niet gewoon open en eerlijk zijn schuld beleiden, nee kruiperig het enen kado na het andere sturen. En deze man Jacob krijgt van God zelf een nieuwe naam: Israël en dit wordt de naam van zijn nageslacht. Zijn totale nageslacht heet Israël! Heersen als God. Is dat niet wat God al verwachte van de eerste Adam?

Moest hij niet heersen over de schepping? Niet zo maar heersen, maar **heersen als God**. Dat is, zoals God het zou doen! Uiteindelijk verliet Jacob de bron van zijn vader om Israël te worden: een heerser als God! Is dit ook niet wat God van ons vraagt? Heersen als God. Het is goed om daar eens heel persoonlijk over na te denken. Heers ik als God? Handel ik als God?

Zijn zijn wetten voor mij van doorslaggevende betekenis in mijn besluiten, in mijn verantwoordingen? Ik wil vanmorgen afsluiten met een vers uit het nieuwe testament:

Openbaring 5: 10 U hebt voor onze God uit hen een koninkrijk gevormd en hen tot priesters gemaakt. Zij zullen als koningen heersen op aarde.'

ZINGEN:

Opw. 436 "Onze Vader in de hemel."

Wanneer we Gods wil doen, dan heersen we als God.

GEBED & ZEGEN

DE HERE ZEGENE EN BEHOEDE U;

DE HERE DOE ZIJN AANGEZICHT OVER U LICHTEN

EN ZIJ U GENADIG;

DE HERE VERHEFFE ZIJN AANGEZICHT OVER U

EN GEVE U VREDE.

Num.6:24-26

SLOTLIED:

Opw. 299 Wees blij want Hij, koning Jezus

2 Kron.3: 1 Toen begon Salomo met de bouw van de tempel voor de HEER, in Jeruzalem, op de berg Moria, waar zijn vader David een verschijning had gehad, op de dorsvloer van de Jebusiet Ornan die David als bouwplaats had aangewezen